

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA**

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK OPONENTA

Téma práce : Obhájce v trestním řízení
Autor : Mgr. Helena Mullerová
Konzultant : Prof. JUDr. Jiří Jelínek, Csc.
Oponent : Doc. JUDr. Jiří Herczeg, Ph.D.

Předkládaná rigorózní práce se zabývá problematikou obhájce v trestním řízení. Po obsahové stránce je práce rozdělena do sedmi kapitol. Po úvodní části se autorka zabývá stručným pohledem na advokacii, její historický vývoj, postavení advokátů a profesní samosprávy. Následující kapitola rozebírá pojem práva na obhajobu, jako jedné ze základních zásad trestního řízení. Kapitola 4 je věnována samotnému obhájci, jeho postavení, práva a povinnosti v trestním řízení.

Autorka se zde rovněž zabývá vztahem obhájce a obviněného z hlediska vázanosti obhájce pokyny klienta. Autorka správně poukazuje na to, že obhájce je povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny. Pokyny klienta však není vázán, jsou-li v rozporu s právním nebo stavovským předpisem. V této souvislosti by se autorka měla vyjádřit k tomu, zda je obhájce oprávněn prověřovat pravdivost nebo úplnost skutkových informací poskytnutých mu obviněným bez jeho souhlasu (srov. čl.6 odst.3 usnesení č. 1/1997 představenstva České advokátní komory ze dne 31. října 1996, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů).

Kapitola 5 a 6 je pak věnována postavení obhájce v jednotlivých stadiích trestního řízení (přípravné řízení, hlavní líčení, řízení o opravných prostředcích). Kapitola 7 je věnována pohledu de lege ferenda, tedy úpravy postavení obhájce ve věcném návrhu trestního řádu. Zde se autorka pouze konstatuje, že důvod nutné obhajoby z důvodu závažnosti trestného činu, pro který je obviněný stíhán, se bude vázat na stíhání pro zvlášť závažné zločiny, aniž by se s tímto omezením důvodů nutné obhajoby blíže vypořádala.

Věcný návrh rovněž počítá s možností vzdání se nutné obhajoby : obviněný se bude moci po první poradě s ustanoveným obhájcem, je-li důvodem nutné obhajoby výlučně skutečnost, že se stíhání vede pro zvlášť závažný zločin, vzdát obhajoby a hájit se sám s odůvodněním, že obviněného není možno proti jeho vůli nutit, aby se nechal zastupovat. Autorka by se měla vyjádřit, zda je takové odůvodnění dostačující. Nutná obhajoba je totiž koncipována jako důležitá součást ústavně zaručeného práva na obhajobu a dosud byla nutná obhajoba považována za tak důležitou, že rozhodnutí o ní se neoponechává na úvaze obviněného. Autonomie obviněného se tak paradoxně může obrátit proti němu samému. Návrh totiž nedává odpověď na otázku, co s obviněným, který teprve po odsuzujícím rozsudku dospěl k názoru, že se přecenil a že nebyl s to se náležitě hájit

Lze konstatovat, že předložená práce je zdařilým zpracováním zvoleného tématu. Výklad je vhodně rozčleněn, autorka poctivě pracuje s poznámkovým aparátem i judikaturou. Autorka ve své práci využila přiměřené množství dostupných literárních pramenů a osvědčila svoji schopnost jejich využití pro vlastní autorský text. Práce je napsána velmi dobrou češtinou a lze ocenit, že autorka dokáže reagovat na praktické aplikační problémy a navrhnout řešení.

Přes výše uvedené dílčí výhrady lze celkově konstatovat, že po obsahové i formální stránce autorka splnila všechny nároky kladené na rigorózní práci a předložená práce je plně způsobilá k obhajobě. Doporučuji proto kandidátce po obhajobě udělit příslušný akademický titul.

Při ústní obhajobě by se autorka měla zaměřit na otázku :

- ***výkon práva obhájce postupem podle § 89 odst. 2 věty druhé trestního řádu vyhledávat a předkládat důkazy nebo navrhnout provedení důkazů.***
- *Je přípustné, aby obhájce požádal konkrétní osobu o sdělení potřebných informací a o obsahu sdělené informace sepsal písemný záznam, popř. se souhlasem dotčené osoby pořídil zvukový nebo obrazový záznam? Jak bude postupováno, předloží-li obhájce v přípravném řízení takový písemný záznam konkrétní osoby a jaké mohou být důvody pro odmítnutí provedení nebo opatření takového důkazu.*

V Praze dne 23. dubna 2009

Doc. JUDr. Jiří Herczeg, Ph.D.
oponent